

fremme erhvervsudvikling, service og bosætning i landdistrikterne.

Som det fremgår af debatten, er der mange forskellige ting, der spiller ind, når man taler om landdistrikternes overlevelse og udvikling. Derfor er det ikke alene op til Folketinget at fastsætte rammerne.

Hvis lokalsamfundene skal overleve og forsette som levende samfund, må beboerne også lade sig inspirere og vise initiativ for at sikre liv i områderne. Mange steder er der oprettet lokalråd, og i Tisvilde købte en kreds af borgere den gamle nedlagte, forsømte biograf. De måtte stille garanti i deres egne huse, men i dag kører biografen fint med en restaurant, der er forpagtet bort. Så det kan lade sig gøre, hvis man vil og tør.

Når det er sagt, så skal jeg da gerne indrømme, at der fra politisk side kan gøres meget for at give nogle ordentlige rammer for landdistrikternes udvikling. Men det er ikke kun her i Folketinget, rammerne gives; det er også et kommunalt og et amtsligt ansvar.

Langt de fleste husholdninger også på landet er afhængige af to indkomster. Derfor er børnepasning en nødvendighed for børnefamilierne. Her kan kommunerne hjælpe ved at indføre fleksibel åbningstid i institutionerne. Mange forældre har skiftende og lange arbejdstider, og når man bor på landet, har man i de fleste tilfælde langt til jobbet. Alternativet er, at familierne flytter til de kommuner, hvor der er mere varierede åbningstider i institutionerne, og det vil i praksis sige til større bykommuner.

Kommunerne skal være med til at bevare og flytte kulturelle, sociale og sundhedsmæssige funktioner ud i landdistrikterne, og det må ikke kun være i de større byer, der er mulighed for at købe ind, gå på posthuset osv.

For at styrke landsbyernes forretninger kunne man måske være mere tilbageholdende med at give tilladelse til storcentre og lavprisvarehuse, da det de fleste steder vil gå ud over handelen i lokalsamfundene.

Amterne har også et ansvar for styrkelse af landdistrikterne. De har en stor opgave sammen med DSB og de private baner i opretholdelse af en kollektiv transport for dem, der ikke har mulighed for at transportere sig selv med individuelt transportmiddel.

Busdriften i landdistrikterne er ofte ikke særlig fleksibel og er i gennemsnit en meget stor belastning for miljøet, hvis man opgør det pr. personkilometer, da man tit på landet ser en stor bus køre med 1-2 passagerer.

Landdistrikterne overlever næppe, hvis der ensidigt sættes på kollektiv transport. Selv nok så gode bus- og togforbindelser kan aldrig erstatte personbilen, slet ikke for den familie, der skal køre børn i skole, køre på arbejde, købe ind, deltage i fritidsaktiviteter, voksenundervisning, osv. osv., så jeg er ikke enig med fru Elisabeth Arnold.

Hvis landdistrikterne ikke skal ende som turist- og museumsområder, er det nødvendigt, at prisen for bilkørsel ikke sættes op. Derfor er jeg glad for, at ministeren slår fast, at der ikke bliver rørt ved befodringsfradraget. Men prisen på benzin er også meget væsentlig for, om man har råd til at bo på landet eller ej.

Jeg er enig med de ordførere, der har talt om nødvendigheden af at skaffe arbejdspladser i landområderne. I mange tomme staldbygninger er der store ledige arealer under tag, der godt og billigt kan udnyttes til mindre erhverv. Her kunne det være på sin plads at bløde reglerne endnu mere op omkring brug af disse bygninger. Både planlove og skattelove gør det vanskeligt at bruge staldbygninger til andre formål. Derfor bør vi nok se på, om der kan lempes på reglerne om udbygning og brug af staldbygningerne til andre formål og give tilladelse til virksomheder til at vokse sig lidt større under hensyn til miljø og natur.

Jeg kan blive ved længe endnu, men jeg vil slutte med at sige, at Danmark selvfølgelig skal bestå af andet end byer og byområder. Vi kan så herinde medvirke til, at den fjerdedel af befolkningen, der er så heldig at bo på landet, har vilkår, som gør det attraktivt at være en del af det samfund, de bor i.

Først og fremmest kan vi her fra Folketinget fastholde interessen ved ikke at gøre transporten dyrere og mere besværlig og ved at gøre det lettere at etablere virksomhed på landet.

Poul Nødgaard (DF):

Nu har vi jo debatteret det her emne i snart 4 timer, og jeg skal gøre det rimelig kort. Jeg vil også sige, at det er utallige debatter, vi har haft her igennem årene. I bare de sidste 5-6 år tror jeg vi har haft tre store debatter om landdistrikternes problemer, og hver gang har hele Folketinget jo faktisk udtrykt stor opbakning til, at der skulle tages nogle forskellige initiativer.

Jeg husker for eksempel Indenrigsministeriets betænkning af december 1992. Den har jeg i hvert fald stående oppe på mit kontor. Den omhandler mange af de problemer. Jeg tænker